

Ustanovitelj: občinski odbor SZD
Jesenice, Kranj, Račavičica, Škofja
Loka in Trzin. Izdaja CP »Gorenjski
tisk«. Urejuje uredniški odbor —
odgovorni urednik KAREL MAKUC

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik,
in sicer ob sredah in sobotah

S seje skupščine občine Kranj

Šolstvo in štednja denarja

Kranj, 20. avgusta. Svet za vzgojo in izobraževanje je včeraj odbornikom skupščine občine Kranj predložil o dokončni reorganizaciji mreže osnovnih šol v občini. Skupščina je soglašala s sklepi delovnih skupnosti in ob novem šolskem letu bo v občini le 9 samostojnih osnovnih šol z 18 podružnicami. Centralne šole so: Cerklje, Jezersko, Simon Jenko, France Prešeren, Lucijan Seljak in Stane Žagar v Kranju, Preddvor, Predoslje in Senčur. Podružnične pa: Velesovo, Senturška gora, Zalog, Goriče, Trstenik, Duplje, Naklo, Podbrezje, Besnica, Mavčiče, Podblica, Pševno, Žabnica, Stane Kovčič Primskovo, Trboje, Kokra, Olševik in Voklo.

Pri navezovanju manjših šol na večje so zasledovali predvsem dva cilja. Zaradi pomanjkanja ustreznih strokovnih predavateljev na manjših šolah ni mogoče zagotoviti kvalitete pouka. Razen tega so manjše šole, prav tako kot velike, obremenjene s kompliciranim finančnim poslovanjem, kar upravno-administrativno službo šolstva zelo podražuje.

Na isti seji so odborniki sprejeli še predlog o združitvi vajenskega in dijaškega doma v Kranju. Ta ukrep ima vrsto prednosti: poenotenje pedagoškega režima, enaki

življenjski pogoji srednješolske in vajenske mladine, močnejši vzgojni kolektiv in možnost iskanja notranjih rezerv v pomožnih dejavnostih. Skupno bo dom imel 500 do 600 gojencev, kar zagotavlja pogoje za najboljšo organizacijo vzgoje in drugih služb. Omenjena ukrepa mimo navedenih prednosti sodita tudi okvir prizadevanj za štednjo proračunskih sredstev. Zavodi, ki jih financira sklad za šolstvo bodo prejeli 2,45% manj sredstev kot jim je bilo sprva odobreno. Sredstva za osnovno dejavnost se zaradi tega zmanjšujejo, ker

je možno prihraniti pri manj najemnem investicijskem vzdrževanju in pri upravno-administrativnih izdatkih.

Sredstva za strokovne šole in domove se bodo po predlogu rebalansa zmanjšala od 180 do 170 milijonov. Omejenji združitvi vajenskega in dijaškega doma naj bi sledilo tudi združevanje nekaterih šol in intenzivno iskanje notranjih rezerv. Občinski proračun je letos zagotovil 200 milijonov dinarjev za gradnjo šol. Predvideno je, da bi se ta vsota nekoliko zmanjšala, primanjkljaj pa nadomestil s kreditom.

V okviru izdatkov za šolstvo se povečuje vsota za študentske, ki jih bodo povečali od 12 do 23% ter izdatki za vožnje šoloobveznih otrok.

O teh predlogih so v minulih dneh razpravljali tudi predstavniki delovnih skupnosti s področja šolstva. Med drugim so se obvezali, da bodo še v tem mesecu poročali občini o predlogih ukrepov za štednjo dodeljenih sredstev. Osebnih dohodkov bodo povečali za 10%.

Milijon elektromotorčkov

»ISKRA« ŽELEZNIKI JE PRODALA NEW-YORŠKEMU KUPCU ZA 2 MILIJONA DOLARJEV SVOJIH IZDELKOV

Kolektiv Iskrine tovarne majhnih elektromotorjev v Železnikih je v sredo s krajšo slovesnostjo proslavil pomemben dogodek. Pred kratkim je odposlal v New York milijontil elektromotorček in s tem dosegel izvoz v Ameriko v vrednosti 2 milijona dolarjev.

Med gosti na prisrčni svečanosti sta bila tudi generalni konzul ZDA g. Karl Ewald Sommerlatte in g. Aleksander Sharanow, lastnik firme Empire Mashins, ki v Ameriki elektromotorje iz Železnikov prodaja oziroma vdeluje v gospodinjstve aparate.

Iskra Železniki zaznamuje pri izvozu izredno hiter napredek. Leta 1959 je izvozila v Ameriko za 30 tisoč dolarjev, lani pa že za 500 tisoč dolarjev. Tolikšno vsoto je letos presegla že v prvem polletju, saj predvideva, da bo njena prodaja v tujino, predvsem v ZDA, do konca leta dosegla vrednost 1 milijon dolarjev. Tako so se v Železnikih uvrstili med silno redka podjetja, ki izvažajo

štiri petine vse svoje proizvodnje.

Ob tem, ko kolektiv ni štedil z naporji, ki so mu lahko pomagali do slovesa enega izmed najbolj uspešnih izvoznikov, se je tehnično in kadrovsko izpopolnil. Tovarna v Železnikih je sedaj po tehnični urejenosti in po ostalih pogojih za specializirano velikoserijsko proizvodnjo najboljša izmed 14 Iskrinih tovarn. Zasluge za to ima tudi ameriški odjemalec Sharanow, ki je v vseh letih sodelovanja s svojimi strokovnjaki in materialom pomagal pri premagovanju začetnih težav. V svojem nagovoru na svečanosti je izredno laskavo ocenil proizvodne uspehe svojega jugoslovanškega kooperanta in zagotovil poglobljanje sodelovanja tudi v prihodnje.

Premik v kmetijstvu

Posvet kmetijskih inženirjev in tehnikov Gorenjske, ki je bil pred dnevi v Kranju, je bil zelo ploden in pomemben za nadaljni razvoj kmetijstva na Gorenjskem. Zivahna razprava, v katero so posegli skoraj vsi navzoči inženirji in tehniki, je dala celo vrsto predlogov in napotkov za delo posameznih kmetijskih strokovnjakov in njihovih društev v pomoč razvoju kmetijstva na Gorenjskem.

Sporazumeli so se, da že do jeseni ustanovijo društvo kmetijskih tehnikov. V ta namen so izvolili poseben 5-članski pripravljalni odbor, ki bo pripravil vse potrebno gradivo za ustanovitev društva.

Po posvetovanju sodeč bo imel pripravljalni odbor veliko dela, da bo v bodoče delo društva vključil vse kmetijske strokovnjake na Gorenjskem. Tokratna udeležba le ni bila tako velika, da bi lahko rekli, da so za skupno delo vsi zainteresirani in da delo s skupnimi močmi pristopili k uresničevanju želja in zahtev, da se naše kmetijstvo tako razvija kakor to zahteva naš čas.

V zadnjem času (pa tudi vsa leta po vojni) so državljanji izrekli precej pikrih račun našega socialističnega kmetijstva (včasih tudi upravičeno). Prav v zadnjem času pa je slišati kritike tudi od odgovornih družbeno-politič-

nih organov o našem kmetijstvu. Na minulem posvetu je dobil človek vtis, da je na Gorenjskem še precej strokovnjakov kmetijstva, ki jim ni za to, da bi na pristojnem mestu povedali svoje mnenje in izkušnje in dali skupen odgovor za sedanje stanje. Naj omenimo, da iz škofojloškega območja ni bilo na posvetu niti enega kmetijskega strokovnjaka. Bilo pa je tudi več kmetijskih organizacij, predvsem kmetijskih zadrug, ki tokrat za posvetovanje še niso pokazale pravega razumevanja.

Verjetno pa bo prav sedanje uveljavljanje novih gospodarskih premikov odprlo vrsto perečih vprašanj tudi v kmetijski dejavnosti, kar bo treba reševati ob skupnih izkušnjah in možnostih. V tem smislu ima velik pomen že sedanje posvetovanje in še zlasti ustanovitev organizacij strokovnjakov v našem kmetijstvu. — R. Č.

Srečanje mladih poštarjev v Kranju

Septembra bo v Kranju tradicionalni zlet mladine poštarnih podjetij Jugoslavije. Organizira ga PTT podjetje Kranj. Udeležilo se ga bo okoli 70 mladincev, in sicer iz vsakega podjetja pride po en predstavnik.

V ta namen je pošto podjetje Kranj že odobrilo milijon dinarjev, ki ga bodo porabili za organizacijske priprave in za izvedbo zleta samega. Zlet naj bi predvidoma trajal tri dni, in sicer dva dni bi bili razgovori med predstavniki mladine podjetij, zadnji dan pa bi se vsi udeleženci odpeljali na izlet, zvečer pa bi bila zabava s slovesnim zaključkom. Lansko leto je bil podoben zlet v Ulcinju v Crni gori.

Poleg hitro naraščajočega domačega prometa se v Kranju kot središču turistične Gorenjske zlasti sedaj, v sezonskem času, zaustavlja mnogo tujih vozil. Posnetek na Titovem trgu prikazuje vsakodneveni pojav. To sicer pomeni zaslužek gostinstvu, trgovini itd., hkrati pa hudo zaostruje težava cestnega prometa v starem delu mesta

Foto: F. Ferdan

»V imenu ljudstva«

Na članek z gornjim naslovom, ki je izšel v »Glasu« 4. avgusta, sta nam prizadeta Ciril in Slavka Rehberger poslala naslednje pojasnilo:

»Sakača Ivana in Anico smo vzeli na stanovanje kot podnajemnika za določeno čas v popolnoma opremljeno sobo. Dva meseca po določenem času smo ju opozorili, da se izselita, ker potrebujemo sobo za svoje otroke. Po 15. aprilu je prišel Sakač do nas z zahtevkom, da se sklene nova pogodba in da brez pogodbe ne bo plačeval 8.000 dinarjev, ampak samo 5000 dinarjev na najemnico. S tem se nismo strinjali in od tega časa dalje ne plačuje stanarine in se ostalih komunal. prispevkov... Vse stvari s povišano stanarino na 12.000 dinarjev to popolnoma izmišljene... Pripominjamo še to, da je popolnoma neresnično, da imamo v hiši štiri stranke in da te plačujejo še več. Poleg Sakača je samo še ena stranka, ki pa od 15. 1. 1965 ničesar ne plačuje, in je bila vzeta za določen čas! Proti prvi in drugi stranki bomo sodnijsko postopali in izterjali samo tisto vsoto, za katero smo se dogovorili.«

Bralce obveščamo še, da je pri članku prišlo do ne ljube pomote, saj Sakačevi ne plačujejo 8.000 din za sobo v velikosti 7,7 x 2,70, ampak je velikost sobe 3,70 x 2,70 m! V svojem pismu se Rehbergerjeva še pritožujeta nad postopanjem Sakača vendar smatramo, da to ni bistveno v problemu visoke stanarine in prepričamo bralce, da presodijo o pravilnosti podobnih zaračunavanj stanarin, kar je bil edini namen članka.

P. Colnar

Po dolgem posvetovanju med zapadnim svetom je ameriški delegat Foster Williams podal na ženevski konferenci o razorožitvi zapadni predlog sporazuma o prepovedi širjenja jedrskega orožja, ki vsebuje nesprejemljive pogoje za nasprotno stran, Jedrske sile bi se namreč morale obvezati, da ne bodo dajale tega orožja državam, ki ga še nimajo, niti pomagala pri njegovi proizvodnji. Najvažnejše pa je, da tak sporazum ne bi vplival na ustanovitev multilateralnih jedrskih sil NATO. Prav nič ni bila ne pričakovana odločna zavrnitev sovjetskega delegata Carapkinova, ki je dejal, da SZ ne bo podpisala nobenega dogovora, ki ne bi onemogočil ustanovitve multilateralnih sil. Sporazum pa je obsojen na neuspeh tudi zaradi tega, ker ga dejansko

Diplomatska igra

ne podpirajo vse zapadne države.

Kamen spotike je pravzaprav v jedrskem oboroževanju Zapadne Nemčije. Sovjetska stran je postavila amerškemu delegatu vprašanje, ali zapadni predlog onemogoča drugim državam (multilateralnim silam NATO) da pridejo do atomskega orožja. Foster na vprašanje na konferenci ni mogel odgovoriti, ker bi sicer moral priznati, da sporazum prepoveduje širjenja jedrskega orožja le na tiste države, ki Zapadu niso všeč.

Britaniji pa ne gre v račun, da se ZDA polasčajo pravice, nad odločajočo kontrolo nad takozvano multilateralistično zvezo. Franci

ja pa je že zdavnaj nasprotovale vsaki jedrski oborožitvi Zapadne Nemčije. Obe Zapadni državi ne žele, da bo razprava o tem pomembnem vprašanju izključno prepustila samemu NATO. Kajti znalo bi se dogoditi, da bi z glasovanjem Nemčija uspela in prišla tako do pravice, ki bi spremenila odnos moči v zapadnem svetu.

Zapadna Nemčija uživa polno podporo ZDA zlasti takrat, kadar se razpravlja o možnosti jedrske oborožitve te države. Britanci se pa temu upirajo zaradi zunanje politične odnosev. Amerikanci to vedo in se hkrati zavedajo, da ne bo prišlo do popustitve hladne vojne vse dotlej, dokler bo

do vztrajale pri oborožitvi Zapadne Nemčije. To pa po trjuje, da so se ZDA tudi v sedanjem mednarodnem ozračju odkrito spustile v diplomatsko igro, kjer se z njenimi kulisami odigrava jo dokaj čudne reči. Med sebojne obtožbe, nelskrena želja po resničnem in trajnem miru ne bodo odpravile ovire, ki ne obetajo da našnjemu svetu nič obra brajočega.

Vse dotlej, dokler bodo ZDA predlagale sporazum, ki bo omogočil jedrsko oboroževanje Zapadne Nemčije in vztrajal pri njegovi vsebini, bodo o sporazumu lahko samo razpravljali na ženevskih konferencah e razorožitvi, nikoli pa ne bo sprejet. Med tem časom pa se v svetu že pojavljajo nove jedrske sile in tako postaja razplet o razorožitvi vse bolj zamotan. Teško je predvidevati konec razpleta.

Prispevek k sodelovanju Gorenjske in Koroške

Gorenjska ljudska umetnost v Beljaku

Pod pokroviteljstvom župana mesta Beljak Gottfrieda Timmererja in predsednika občinske skupščine Kranj Martina Koširja so v sredo, 18. avgusta odprli v Beljaku razstavo »Ljudska umetnost na Gorenjskem«. Pripravil jo je Gorenjski muzej v Kranju s sodelovanjem muzejev v Škofji Loki, Kamniku, Radovljici in Kropl. Odprta bo do konca avgusta.

Ljudska umetnost Gorenjske je zelo bogata in v mnogočem specifično naša (kozolci, panjske končnice, gorenjska alpska hiša itd.), v nekaterih elementih pa je ljudska umetniška tvornost Gorenjcev zaradi zgodovinskih razmer tudi precej podobna koroški ljudski umetnosti; zljiska in rateška narodna noša imata npr. precej skupnega ali podobnega. Seveda

se gorenjska ljudska umetnost ni razvijala povsem avtonomno, ampak je prevzemala tudi tuje vplive (največ s severa in zapada), vendar jih je po svoje preoblikovala. Zato ima ljudska umetnost na tem področju tipični alpski značaj. Drugo, kar je treba poudariti, pa je njena funkcionalnost in vsakdanjem življenju ljudi, pa naj bo to v gospodarstvu ali v družbenem in duhovnem življenju. Arhitektonsko lepe in s pokrajino skladne oblike kozolca so predvsem zelo funkcionalne. Prav tako je primarni namen poslikanih panjskih končnic barvna ploskev, po kateri čebele spoznajo panj, drugotna pa so umetniška izživljanja ljudi pri upodabljanju najrazličnejših motivov. Neupoštevanje funkcionalnosti ljudske umetnosti je pogosto

glavni vzrok za njeno izolirano obravnavanje.

Brez dvoma je razstava v Beljaku o ljudski umetnosti na Gorenjskem pomemben prispevek k tesnejšemu sodelovanju Gorenjske in Koroške, obenem pa naj bo vzpodbuda za razširitev takega sodelovanja tudi na vseh drugih področjih.

-T-

Obsojeni gostinci

Poročali smo že, da je gostinsko podjetje »Pošta« z Jenice pretirano zvišalo ceno vina in žganim pijačam. Zaradi spekulativnih namenov se je moralo 19. avgusta zagovarjati pred višjim gospodarskim sodiščem v Ljubljani.

Gostinsko podjetje je bilo obsojeno na tri milijone denarne kazni. Direktor podjetja Izidor Korošec, pa no denarno kazen 200.000 dinarjev, razen tega mu je prepovedano eno leto opravljati direktorske posle.

K.

KŽK ni špekuliral

Republiško javno tožilstvo je obtožilo kmetijsko-živiljski kombinat Kranj, da je spekulativno zvišal cene mesu in mesnim izdelkom. Obravnava na višjem gospodarskem sodišču v Ljubljani, dne 19. avgusta pa je ugotovila, da obtoženi kombinat ni špekuliral. Zastopnik republiške

ga javnega tožilstva je sicer vztrajal pri obtožbi, da je kmetijsko-živiljski kombinat Kranj pretirano podražil nekatere mesne izdelke.

Senat višjega gospodarskega sodišča pa je objavil oprostilno sodbo, ker spekulativni namen kombinata na sodišču niso bili dovolj dokazani.

Zapiski s poti po Koroški

(1. nadaljevanje)

Posoben poudarek daje mestu Celovec njegova Stadhalle, ki je postavljena na sejemskem prostoru. V njej so tudi vsakoletne drsalne revije na ledu. To revijo si vsako leto ogleda tudi veliko naših ljudi. (O njej smo pisali letos pozimi tudi v Glasu.) Poner tega so v tej dvorani razne kulturne prireditve.

V zadnjem času so se pri nas cene neprimerno dvignile, vendar ni dosti bolje tudi v Avstriji oziroma v Črnovcu. Zanimivost za tiste ljudi, ki potujejo po Avstriji in se

mimogrede ustavijo v Celovcu je tudi v tem, da je najcenejša hrana v ljudski kleti (Volkskeller na Bahnhofstrasse). Nekaj minut dalje je znan Mohorjeva tiskarna. V neposredni bližini so uredili prodajalno naših, slovenskih knjig.

Odpeljali smo se dalje v smeri Gospe svete. Takoj, ko smo prešli reko Glinsčico, smo videli na levi veliko deželno bolnico imenovano »Ana Biehl«. Tu je predvsem lepo urejena njena zunanost.

Na drugi strani dalje proti Gospe sveti je znano celovško letališče. Lani poleti je nekoga dne okoli poldne prišlo v enem izmed hangarjev do požara. Celotno poslopje je zgorelo in je bila večmilijonska škoda. Vso stvar so v zelo kratkem času popravili odnesno zgradili novo in modernejše.

V bližini Gospe svete stoji zgodovinski knežji dvorec, kjer so ustoličevali slovenske vojvode. Pred leti so ga ogradili, ker so razni turisti pri

čeli odnašati posamezne dele tega kamna za spomin. V smeri St. Vida se vidi na levi znani Krnski grad. Značilen je po tem, ker ima toliko oken kot ima leto dni, toliko vrat kot je v letu tednov in toliko vhodov, kot je v letu mesecev. Danes je v njem središče in sedež celovškega škofjskega ordinariata.

Ko smo se vračali od Knežjega kamna nazaj proti Gospe sveti smo šli mimo znane gospodinjske šole. V njej so se predvsem v predvojni Jugoslaviji šolale slovenska dekleta. Tudi danes je v njej gospodinjska in osnovna šola.

Nekaj metrov dalje pa je vrh Gospe svete. Podobna je

našim Brezjam. Cerkev ima dva zvonika, ki je eden zidan v gotskem, drugi pa v baročnem stilu. Zvonovi v zvoniku pa so na električen pogon. Cerkev je v glavnem zidana v gotskem stilu, vendar se v njej ne manjka tudi baročnege stila. Zanimivo je tudi to, da so za cerkvijo urejene zelo lepe sanitarije, česar pa pri nas ne srečate skoraj nikjer. Poleg cerkve je tu še nekaj hiš in svedra obvezna gostilna. Skratka podobno našim Brezjam.

Od tu smo se odpeljali nazaj v Celovec do Fischeldorfa in dalje v Velikovec.

Jože Jare

(Nadaljevanje v prihodnji sobotni številki)

»Tržič je luknja taka...«

»Čprav Tržič je luknja taka, se vanjo pride gilih po cest...« pravi tržiška »narodna« pesem o svojem mestu. Pesem je že stara, nastala je, ko še ni bilo nove ceste mimo Tržiča. Sedaj, pravijo Tržičani, se k njim celo po cesti pride bolj težko.

Od nove ceste so si Tržičani mnogo obetali, a sedaj ugotavljajo, da so z njo še bolj odrezani od sveta. Dohodi v mesto so slabo urejeni. Posebno na ljubeljski strani je to pereče, saj so tam popolnoma odrezani od ceste. Kolone turistov drve mimo Tržiča. Preje so se na svoji poti skozi mesta turisti ustavljali, a sedaj se pozna negativen vpliv nove ceste v gostinstvu in turizmu.

Zastoj tujih gostov so v primerjavi z Ljubljano v od-

nosu 1:10. Ko se gost že pelje po novi cesti, le redko kateri zavije v Tržič. Nekateri se ustavijo v novi restavraciji pri bencinski črpalki, s katero pa Tržičani niso najbolj zadovoljni. Pritožujejo se nad visokimi cenami in, kot pravijo, tudi nad slabšo postrežbo. Ker restavracija nima posebne sobe za zaključene družbe, je to v resnici le boljši bife. Restavracija je tipični primer slabo planirane gradnje. Kuhinja je grajena za velike kapacitete, vendar je pri gradnji zmanjkalo denarja, tako da niso naredili posebne obednice. V načrtu je sicer še gradnja motela (gosti bi se hranili v tej restavraciji), vendar — ni denarja...

V turizmu je velik predvsem obisk domačih gostov. Zasedeni so skoraj vsi planinski domovi, kar je tudi v polletni bilanci pripomoglo občini k boljšemu rezultatu obikov gostov za občino (samo mesto ima manjši promet od lanskega leta). Precej gostov pa jim privabi tudi (premajhno) kopalnice, ki se odlikuje s čisto in toplo vodo.

V Tržiču pa so najbolj razočarani nad novo restavracijo, saj pravijo, da pomeni samo eno gostilno več (na račun nje je opadel promet v drugih gostiščih — skupni promet se ni povečal.

P. Colnar

POCENITEV PKOIZVODNIH STROŠKOV

Vsekakor sodi med nove ekonomske ukrepe zmanjšanje stroškov v proizvodnji. Znano je, da so ti pri izdelavi surovega železa v Železarni Jesenice precej visoki, ker zakladajo plavže z razmeroma ne najboljšo rudo. Tudi visoka poraba drugega koksa, ki ga je zadnje čase težko dobiti, je vplivala na nadpovprečne stroške. Da bi to izboljšali in surovo železo pocenili, bodo odslej vbrzgalivali v visoke peči mazut. Spremenjen način »kurjenja« visokih peči bo tako precej zmanjšal proizvodne stroške.

B. B.

Trgovski čudež

Pred dnevi me ustavi moj stric in vpraša: »Kaj pa je to, tako opevana trgovska marža?« Nekaj časa sem mu poskušal nekako strokovno obrazložiti, pa ni mogel ali hotel razumeti, zatem sem mu pa kar po domače povedal, da beseda MARŽA pomeni kšeft z denarjem.

To nedolžno (pardon, saj ni nedolžna) maržo so pogruntali takrat, ko so se pojavili prvi trgovci. Nekoč smo pri nas uporabljali tako imenovane DIN norme. Zatem smo jih zamenjali z našimi domačimi imenovanimi JUS normami. Verjetno veste, da se s temi normami določajo razna merila posameznim predmetom ali podobno, pa tudi za gospodarske ukrepe naj bi veljale. Ampak, če že za čisto vse veljajo, ne veljajo pa za določanje zgornje meje marž pri naši preljubi trgovini.

Pred seboj imam časopis, v katerem berem članek nekega našega trgovca, ki opisuje težave, ki jih imajo pri določanju teh nesrečnih marž. Kar težko mi je postalo pri srcu (za vsak primer sem pripravil tudi robcem, če mi bodo ušle solze). Sicer ima mož popolnoma prav! Poznam ga osebno in

vem, da je z dušo in telesom v trgovini, če je potreba od jutra do večera in še ponoči. Razmere v trgovini pozna odlično, verjetno pa jih ne pozna drugod.

Stavim, da ni človeka, ki bi vedel, kdaj bodo prenehali z dviganjem marž? Pri vsem tem nihče več ne ve kdo pije, vsi pa vemo, da plača končno le potrošnik.

Moj stric mi sploh ne verjame, da se je tudi pri nas napravil manjši trgovski čudež ali čudež pri maržah. Vendar pa mu jaz vneto zatrjujem, da to drži! Kmetijski proizvajalec si je poiskal kupca za krompir nekje v Ljubljani. On pa je recimo iz Medvod ali Kranja. Ta mu ga je pripeljal, račun pa so morali napraviti preko kmetijske zadruge. Moj stric se razburja in pravi: »Zadruga nima pri tem nič dela, razen to, da nekdo podpiše tisti račun in konec. Za tisti podpis, ki je včasih komaj čitljiv, pa zasluži pri kilogramu krompirja pet ali deset odstotkov marže.« Vidiš, dragi striček! To pa je tisti čudež, o katerem sem ti že večkrat pripovedoval. Blaga niti ne vidijo, zaslužijo pa potšeno. Kajti pregovor pravi: »Iz nič ni

nič!« Ti pa znajo iz tega napraviti mastni zaslužek.

Podobno se dogaja tudi pri odkupu živine. Mesarji kupujejo živino pri privatnikih, plačujejo pa jo preko zadrug. V resnici pa imajo delo z živino samo rejci in mesarji. Moj stric že nekaj let pripoveduje zakaj dopuščamo, da nekatere zadruge živijo samo od te takomenovane marže. Sicer sem ga jaz tolažil s tem, da tudi v nekaterih naših pisarnah posamezni uslužbenci živijo na račun delavca pri stroju. Pred nedavnim pa je prišlo geslo, naj kmet prodaja svoje izdelke naravnost trgovini. S tem bo napravil trojni dobiček. Dobil bo bolje plačane pridelke, kupec bo kupil ceneje, tisti pa, ki so sedaj živeli od marž, se bodo počasi naučili delati.

Pred kratkim sem potoval v tujino in so mi nekateri službeni ljudje za bičali, da je švercanje strogo zabranjeno. Zdaj pa se mimogrede vprašujem ali ni tudi to neke vrste švercanje ali kšeftanje z denarjem in to z našim ljubim jugoslovanskim dinarjem? Tovarišica gospodarska reforma prav gotovo nima namena teh ljudi še naprej nositi v naročju. — Jože Jarc

Reforma in potrošnja

Potrošnja je končna faza vseh tistih procesov, dejavnosti in prizadevanj v našem življenju, ki zagotavljajo obstoj človeku in reprodukcijo delovne sile. Vse naše delo je usmerjeno v zadovoljevanje naših potreb. Težnja za boljšim zadovoljevanjem potreb sili človeka, da več in boljše proizvaja, vzporedno pa se v takem progresivnem razvoju človeške družbe porajajo nove, predvsem kvalitativno drugačne potrebe, ki jih človek spet z boljšo proizvodnjo in z ostalimi dejavnostmi — ki so posledica delitve dela v razvit in zato nujno tudi diferencirani družbi — skuša zadovoljiti. Zadovoljevanje potreb preko potrošnje v najširšem pomenu besede je torej vodilo celotnega človekovega delovanja.

Ob uveljavljanju novih ukrepov v jugoslovanskem gospodarstvu, ki morajo pomeniti temeljito reorganizacijo doslej v glavnem ekstenzivne proizvodnje v intenziv-

no, moramo imeti pred očmi dve glavni značilnosti celotne naše povojne potrošnje: prvič — vsa potrošnja, najbolj pa investicijska, je bila večja kot naše materialne možnosti, kar je vzrok za velik primanjkljaj v zunanje-trgovinski plačilni bilanci in kar je povzročilo nestabilne odnose na tržišču, in drugič — struktura potrošnje (odnos med investicijsko, proračunsko oz. splošno in osebno potrošnjo) ni bila v zadostni meri podrejena večji produktivnosti in boljšemu življenjskemu standardu, ampak v glavnem le splošnemu gospodarskemu napredku države, fizičnemu obsegu in dinamiki proizvodnje.

Za dosežanje ekstenzivno gospodarjenje je značilno po eni strani, da smo velik del narodnega dohodka spet vložili nazaj, investirali, vendar premalo učinkovito ali sploh neučinkovito, po drugi strani pa smo zaposlovali v industriji veliko novih delavcev, kar je negativno vplivalo na

produktivnost in na stabilnost tržišča. V strukturi narodnega dohodka odpade v zadnjih letih v Jugoslaviji približno 30% na investicije, v razvitih evropskih državah pa vlagajo za razširjeno produkcijo 10 do 20% nacionalnega dohodka. V kranjski občini smo lani npr. od 35,6 milijard dinarjev narodnega dohodka dali za investicije skupno 10,5 milijard din, kar je tudi približno 30%. Približno 50% narodnega dohodka gre pri nas povprečno za osebne dohodke (za osebno potrošnjo), okrog 20% pa za splošno potrošnjo. Delež osebne potrošnje v razvitih državah v strukturi narodnega dohodka pa se giblje med 58 do 79%.

Reforma mora odpraviti tako neskladnosti med posameznimi oblikami potrošnje kot tudi neskladnosti v strukturi osebne potrošnje. V naši ekonomski politiki je bila osebna potrošnja dolgo zastopljena, v začetku zaradi nujnosti obnove gospo-

darstva in zaradi izgradnje osnovnih industrijskih objektov, pozneje pa zaradi politike investiranja za vsako ceno; visoke investicije in splošna potrošnja sta tudi glavna krivca za nestabilnost našega gospodarstva lani in tudi v prejšnjih letih. Vendar je v zadnjih letih prišlo do realnega porasta osebnih dohodkov, ki pa so tudi pripomeli svoj delež k nestabilnosti tržišča. Poglejmo, kakaj! Od leta 1957 do 1964 so rasli osebni dohodki na zaposlenega v Sloveniji povprečno za nekaj manj kot 10% letno, produktivnost dela pa je naraščala le za okoli 6%. Realni osebni dohodki na zaposlenega v gospodarstvu so se povečali lani za 18%, produktivnost dela pa za približno 8%. Samo 24% porasta osebnih dohodkov je odpadlo na povečanje produktivnosti, realno pa bi bilo, da bi bil ta odstotek od 60 do 75. Porast blagovnih fondov (fondov za široko potrošnjo) v industriji je znašal lani okoli 12%, porast blagovnih fondov v kmetijstvu okoli 4%, porast nominalnih osebnih dohodkov pa približno 37%. V takšnih razmerah postajajo

kot faktor nestabilnosti gospodarstva brez dvoma tudi osebni dohodki, kajti vzporedno s povečanjem osebne potrošnje (čeprav ne adekvatno z večjo produktivnostjo, kar bi bilo edino prav) nismo zmanjševali investicijske in splošne potrošnje, tak proces pa bi bil normalen.

Z novimi ukrepi bomo morali v našem gospodarstvu uskladiti blagovne fonde s kupno močjo prebivalstva prav preko spremenjene strukture potrošnje, najprej pa bomo morali — dokler ne likvidiramo deficit v plačilni bilanci — nekoliko omejiti celotno potrošnjo. V strukturi potrošnje bo osebni potrošnji moral v prihodnje pripadati večji delež, kajti z uvajanjem ekonomskih odnosov se bo precejšen del izdatkov, ki so bili doslej vključeni v splošno, prenesel neposredno v osebno potrošnjo. Tu pa se že srečamo z večjo proizvodnjo in boljšo produktivnostjo dela kot edinima in realnima temeljima za večje osebne dohodke, s katerimi bomo lahko krili večje življenjske stroške in izboljševali standard. — A. Triler

Dvoje gostovanj v Italiji

Ze nekaj let zapored gostuje Svoboda »Tone Cufar« Jesenice s svojim ansamblom narodnih plesov in pesmi na tradicionalnem prazniku v Trbižu v Italiji. Tudi minulo nedeljo so med drugimi kulturnimi skupinami Italije in Avstrije nastopili v Trbižu pred več tisoč gledalci, domačini, italijanskimi in avstrijskimi turisti. S plesi jugoslovanskih narodov in petjem slovenskih narodnih pesmi so kot vedno, tudi tokrat navdušili in bili deležni izrednega priznanja.

Poleg jeseniške Svobode, ki se pripravlja na gostovanja v Beljaku in na daljšo turnejo po Italiji, pa organizira gostovanja v zamejstvu tudi Svoboda »France Mencinger« z Javornika, ki bo odpoicovala jutri s pevskim zborom v Doberdob pri Gorici. Jeseničani vsekakor lepo skrbijo za kulturno sodelovanje z zamejstvom, kjer so postala njihova gostovanja že tradicionalna. Premalo pa vabijo k nam tamošnje kulturne skupine, saj bi njihova obratna gostovanja pri nas v veliki meri poživila kulturno dejavnost v zamejstvu, ki več ali manj le živetari. — P. U.

V sredo je Osrednji filmski klub iz Kranja sklical izredni sestanek, na katerega so bili vabljeni člani, pa tudi vsi ostali ljubitelji filmske, kakor tudi ostalih umetnosti. Dnevni red je obsegal načrt dela za prihodnje leto, izbor filmov, ki jih bodo člani kluba gledali ter dejavnost klubskega glasila.

Dejstvo, da filmski klub v zadnjem času ni pokazal posebne aktivnosti in to kljub dotaciji, ki jim je bila dodeljena, delno opravičuje čas počitnic. Vsekakor pa je sedaj potrebno toliko resneje zastaviti in nadoknaditi zamujeno. Na sestanku so sklenili, da bodo posneli z osem-milimetrsko kamero, ki so jo pred časom kupili, nekaj kratkometražnih filmov. Prirediti nameravajo tudi revijo risanege filma in občasno organizirati filmske literarne večere. Med 12 filmi, ki jih bodo pričeli predvajati okrog 15. septembra so: Osem in pol, Roke nad mestom, Kravavi prestol, Hirošima, Ljubezna moja in pa slovenska Balada o trobenti in oblaku, katerih bo vesel vsak resničen ljubitelj filmske umetnosti.

Vsekakor je najpomembnejši sklep, ki so ga sprejeli na sestanku, ustanovitev literarne filmske revije. Zetja po takšnem glasilu je pri mladih, ki z vnmemo sodelujejo v tej umetnosti, dolgo časa že živa, a se iz različnih vzrokov do sedaj ni

uresničila. Prav zato je bil predlog o ustanovitvi toliko bolj spontano sprejet. Pogovarjali so se o vsebini, naglogah in pomenu te revije. Delila se bo na literarni in publicistični del, prav tako naj bi imela tudi grafično opremo. Za glavnega urednika je bil izvoljen Maks Jezza, za odgovorna urednika pa Franc Zagoričnik in Jože Po-

gačnik. Revijo, pri kateri bo merilo za sodelovanje zgolj kvaliteta prispevka, bo uredjal sedemčlanski uredniški odbor. Ustanovitev revije je vsekakor pogumno in pohvalno dejanje mladih, ki so pokazali dobršno mero pripravljenosti in volje za resno delo. Upajmo, da bo tudi sama revija to potrdila.

D. Višič

Razstava v Kranjski gori

Kot smo že poročali je likovna sekcija DOLIK, ki je vključena v DPD Svoboda »Tone Cufar« Jesenice, zelo delovna. Letos je devetnajst let, odkar je pričel z delom likovni krožek, ki se je pred nekaj leti organiziral v sekcijo DOLIK. Njihova prizna devnost je pripomogla, da se že poletju 1946. leta priredili prvo razstavo. Ob podpori akademskih slikarjev: Slavka Pengova, Doreta Klemenčiča in prof. Karla Jakoba, so člani pridobivali od osnovnih nauk temelje za nadaljnji razvoj. Njihov program je bil od vsega začetka čist in trden, saj je bil njihov cilj, z likovno umetnostjo vzbuditi in negovati ljubezen do lepote naše domovine, do našega človeka, njegovega življenja in dela.

Nadsvete delovni in prizadveni so vsako leto pripravili številne razstave in predava-

nja v programski povezavi z narodno galerijo v Ljubljani in s posameznimi akademskimi slikarji. Zelo pozitivno je to, da jim je uspelo v delu in vzgojo vključiti številne mladence, ki po opravljenem poklicnem delu posvečajo svoj prosti čas plemenitemu udejstvovanju v likovni umetnosti.

V tem času je pripravila likovna sekcija Dolik DPD Svobode »Tone Cufar« Jesenice kolektivno razstavo v Kranjski gori. Od 14. do 22. avgusta so v prostorih osnovne šole razstavili trideset del osemnajstih likovnikov — amaterjev. Za to razstavo je dela izbrala stroga žirija, od javnosti pa pričakujejo objektivno kritiko in oceno, ki po delih sodeč more biti le dobra. Ista dela bodo v času od 28. avgusta do 5. septembra razstavili tudi v Mojstrani. — B. B.

KUPIMO trosobno stanovanje

na območju mesta Kranja

Ponudbe pošljite: Veletrgovina

»ASTRA,«

Ljubljana, Bežigrad 6.

Zavarovalnica Kranj posreduje najboljšemu ponudniku odprodajo karamboliranega avtomobila

»Moskvič«

tip 403, letnik 1965, s 5275 km. Orientacijska cena

1, 300.000 din

Avtomobil se nahaja na avtoservisu Labore-Kranj, kjer je možen ogled vsak dan od 7. do 20. ure. Pismene ponudbe v zaprtih kuvertah sprejema Zavarovalnica Kranj, Kidričeva 40 do srede, 25. 8. 1965 do 12. ure, ko bo javno odprte ponudb.

Valilnica v Naklem pri Kranju prodaja vsako sredo poleg enodnevnih piščancev tudi starejše jarečke pasme leghorn po zelo ugodni ceni.

KZ NAKLO

VALILNICA

Odnos »šolstvo-gospodarstvo« v novih razmerah

Izobrazba-pogoj za večjo proizvodnjo

V uvodnem delu družbenega plana občine Kranj za leto 1965, v pregledu gospodarskega in družbenega razvoja v preteklem letu, zbrane v oči tale ugotovitev: »Financiranje strokovnih šol še ni bilo zadovoljivo rešeno. Gospodarstvo ni izpolnilo v celoti obveznosti do financiranja strokovnega šolstva.« Res je tak pojav že star, odnos med šolstvom nasploh in gospodarstvom je še vedno v mejah kroničnega spora in nesporazumov, postaja pa v novih razmerah v našem gospodarstvu znatno bolj aktualen. Ze dlje sicer deklariramo nujnost vključitve vzgojno-izobraževalnega sistema in predvsem sredstev zanj v investicije za razširjeno reprodukcijo, v napore za razvoj našega gospodarskega in družbenega življenja, vendar šolstvo — tudi drugostopenjsko in tudi strokovno — še vedno ostaja na eni strani, v okviru družbenih služb občinskih in drugih proračunov, gospodarstvo pa na drugi strani, privilegirano in izolirano v odtislih porastov vseh mogočih elementov, ki naj prikazujejo njegov

hiter razvoj, pa kratkovidno glede nadaljnega bolj realnega, bolj ekonomskega razvoja.

Prav o strokovnem šolstvu, katerega imam predvsem v mislih, piše tudi v družbenem planu kranjske občine za leto 1965 med drugim tole: »Vajenske (poklicne) šole naj se v tem letu še bolj povežejo z delovnimi organizacijami zaradi sinhronizacije izobraževalnega procesa.« Pa še: »Za financiranje strokovnega šolstva naj gospodarske organizacije prispevajo 1% od njihovih bruto osebnih dohodkov, ostali potrebni znesek (180 milijonov dinarjev) pa prispeva občinska skupščina Kranj.«

Od deklaracij in želja prehajamo zdaj v zaključno fazo spora med šolstvom in gospodarstvom, ko bodo morale gospodarske organizacije zares začeti same skrbeti za svoje kadre, če se bodo v mehanizmu novih odnosov v našem gospodarstvu hotele »obdržati«, kar pomeni, z boljšo organizacijo dela, z boljšimi tehnološkimi postopki, z boljšim spremljanjem razmer na trgu in s

prilagajanjem tem zahtevam povečati proizvodnjo in produktivnost dela. Gospodarske organizacije bodo morale same skrbeti predvsem za strokovno šolstvo, v dobršni meri pa tudi nasploh za srednje, višje in visoke šole, kajti tudi tu je njihova kadrovska baza.

Takega procesa pa ne bodo zahtevale zgolj večje obveznosti podjetij do skupnosti, se pravi večja, bolj konkurenčna in tržnim zahtevam prilagojena proizvodnja, ampak tudi zmanjšanje proračunskih sredstev družbenopolitičnih skupnosti in zadržanje večjega obsega akumuliranih sredstev v samih delovnih organizacijah. V kranjski občini se bodo po uveljavitvi novih ukrepov v našem gospodarstvu zmanjšali dohodki proračuna za 275 milijonov 634 tisoč dinarjev (za 9,7%), delovnim organizacijam pa bo po novih instrumentih ostalo v drugem polletju okoli 6 milijard 233 milijonov dinarjev; brez dvoma bodo del teh sredstev porabili za večje materialne izdatke pa tudi za zvišanje osebnih dohodkov, ostalo pa

bi bilo treba nameniti za razširjeno reprodukcijo, kamor se bo briga za šolstvo morala bolj adekvatno vključiti.

Po informaciji o predvidenih ukrepih na področju družbenih služb zaradi znižanja proračunskih sredstev, ki so jo predložili članom skupščine občine Kranj na zadnji seji (v četrtek, 18. avgusta), se bodo prvotno odobrena sredstva za strokovno šolstvo (180 milijonov dinarjev) zmanjšala za 10 milijonov in pol dinarjev. Osnutek rebalansa, ki bo na dnevnem redu v septembru, doleča, da bodo morale šole in domovi, ki se financirajo iz medobčinskega sklada za financiranje šol II. stopnje in domov, poiskati z ozirom na zmanjšana sredstva notranje rezerve, predvideva pa se tudi združevanje nekaterih šol in domov. Tudi iz drugih krajev Gorenjske že prihajajo glasovi o potrebi reorganizacije celotne šolske mreže. To pomeni, da bo treba realno oceniti, kaj naše gospodarstvo in naša družba potrebuje in kaj ne, po drugi strani pa to poraja resno vprašanje smotrnosti dosedanja politike na tem področju.

Pa še en podatek, ki potrjuje, da se naša podjetja tudi letos še niso resno vključila v sistem financiranja izobraževanja oziroma tistih nje-

govih oblik, ki zagotavljajo njihovo kadrovsko osnovo. Krapnska občina je letos z gospodarskimi organizacijami sklepala pogodbe o združevanju sredstev za strokovno šolstvo. Do konca junija pa je bilo od predvidenih 55 milijonov dinarjev realiziranih le 13.247.057 dinarjev teh sredstev. Treba bo poiskati način, da bodo vse pogodbe do konca leta realizirane, kajti sicer bo izpad sredstev za strokovno šolstvo v občini še večji kot predvideva rebalans proračuna.

Tudi v novih razmerah bo v prihodnje seveda še velik del bremena okrog financiranja šolstva (izključno pa seveda obvezno osemletno šolanje) ostal na plečih občin. V septembru je zato v republiki predvidena razprava o težah za financiranje šolstva, katere namen je zagotoviti stabilne virov dohodkov. Ti viri pa bodo le deloma vezani na osebne dohodke; dohodek šolstva bo izhajal predvsem iz obdavčitve investicijske potrošnje, del pa iz obdavčitve celotne potrošnje (iz promotnega davka). Na tak način bo zagotovljeno stabilno naraščanje sredstev v skladu z razvojem gospodarstva, rastjo narodnega dohodka, izvljenjskega standarda in celotne investicijske potrošnje.

A. Triler

5 vprašanj - 5 odgovorov

meznimi naselji, tako da je Bohinjska Bistrica središče družbenega življenja domačinov. Sedanja kinodvorana v Bohinjski Bistrici je v neustreznem provizoriju. Zato se je pred dvema leti, z začetkom izgradnje delavske univerze, predvidela v tem objektu tudi dvorana za kino in prireditve. Ker pa je zmanjkalo sredstev in so bili načrti preobsežni, so zgradbo zidali samo do pritličja in je še danes taka. Kasneje se je nameravalo objekt dograditi v hotel, v katerem bi bila tudi kinodvorana. Ker pa za to tudi ni bilo investicijskega kredita, se je od gradnje odstopilo. Za nedokončan objekt se sedaj zanima podjetje Modna oblačila iz Ljubljane, ki bi ga prezidalo v tovarno. Izgleda pa, da tudi za to sedaj ni sredstev.

Na vsak način je v Bohinjski Bistrici, kot v urbanističnem središču Bohinja, potrebno zgraditi družbene prostore in se bo v bližnji prihodnosti treba, skupaj z izgradnjo gostinskega objekta, lotiti tudi izgradnje kinodvorane.

Mehanična delavnica v Bohinju

VPRAŠANJE: Zaradi vse večjega prihoda turistov bi bila v Bohinju nujno potrebna mehanična delavnica. — Morda bi servis na Bledu lahko odprl podružnico v Bohinju?

ODGOVOR: sekretar podjetja »Transturist« Sk. Loka Ernest LOTRIC nam je pojasnil, da je podjetje že imelo v programu gradnjo mehanične delavnice v Bohinju, vendar je moralo z ozirom na perspektivni razvoj Bohinja, znatna sredstva investirati. To je osnovni razlog, rati v izgradnjo žičnice na da do realizacije te zamisli ni prišlo. Pri podjetju menijo, da bi bila takšna delavnica v Bohinju nujno potrebna in bo ta, čim bo realiziran celotni program ureditve Vogla, tudi zgrajena.

Kakšna je perspektiva gorskih kmetov

VPRAŠANJE: Kmalu po osvoboditvi je bila na planini Jezero zgrajena sirarna, ki pa danes ne obratuje stavba pa je več ali manj obsojena na propad. Na planini Jezero letos ni več krav, ker so jih premestili v druge planine, kjer ni sodobno urejenih naprav za predelavo mleka. Zanima me kaj namerava Kmetijska zadruga v Srednji vasi napraviti z opuščenimi sirarnami? Hkra-

ti bi želel vedeti kakšna je perspektiva višinskih kmetov?

ODGOVOR: Direktor Kmetijske zadruge v Srednji vasi Tone PEKOVEC nam je pojasnil, da je po planu zadruge v bodoče predvidena pašna molzna živina na planini Jezero. Letos ni bilo na tej planini nobene živine zaradi tega, ker ni bilo mogoče dobiti zadostnega števila planšarjev. Upajo, da bo v prihodnje dovolj sposobne delovne sile za vse planine, katere bodo določene za molzno živino, in ne le za planino Jezero.

Na drugo vprašanje o obstoju in nadaljnji perspektivi gorskih kmetov nam je šef uprave za dohodke pri skupščini občine Radovljica Edward LIČAN dal naslednji odgovor:

O obstoju in nadaljnji perspektivi igorskih kmetov se je v zadnjih treh letih veliko govorilo, tako v občinskih skupščinah kot v republiški in zvezni skupščini ter na raznih političnih forumih. — Prišlo se je do zaključka, da je tudi gorski kmet član velike jugoslovanske družine in tudi on doprinese del k izboljšanju standarda delovnih ljudi, vsled česar zasluži prav tako ustrezno pozornost in vso podporo družbe.

Eden od ukrepov, ki je bil sprejet v tej smeri, je prav gotovo republiški zakon o prispevkih in davkih občanov, ki v svojem 62. členu določa, da se zaradi pospeševanja kmetijske proizvodnje od kmetijskega dohodka zemljišč v IV. proizvodnem okolišju (kamor spadajo vsi gorski kmetje) ne plačuje prispevka od kmetijstva, in še nadalje, da občinska skupščina posebej lahko predpiše olajšave v III. proizvodnem okolišju za tiste proizvajalce, ki presežejo tržne proizvodnje živine. Na osnovi tega že v letu 1965 gorski kmetje ne bodo več plačevali nobenih prispevkov (prejšnja dohodnina in občinska doklada), razen prispevka za socialno zavarovanje kmetov in prispevka od gozdov v primeru poseka lesa.

Gorskim kmetom pa se hoče pomagati ne samo s prispevki in davki, ampak tudi drugače, kot so agrotehnični ukrepi, možnosti nabave manjših delovnih strojev, višje odkupne cene in podobno. Seveda pa bo treba v najkrajšem času urediti tudi z gorskimi pašniki in gozdovi, s katerimi gospodarijo še posamezniki in za te posesti določiti pravo mesto v okviru kmetijske domačije. Izpolnjeni so torej pogoji za obstoj in nadaljnje utrjevanje nekoč dobrih gorskih kmetij in njihovega življa.

Dovolj možnosti za delo mladine

VPRAŠANJE: V Bohinju sicer obstoja mladinska organizacija, vendar mladina nima možnosti udeleževanja v družbenem in športnem življenju. Ali je tu kakšna izhodna pot?

ODGOVOR: Sekretar Občinskega komiteja ZMS v Radovljici Jože SOLCE nam je povedal, da v Bohinju obstoja dokaj močna mladinska organizacija, saj je organiziranih kar sedem mladinskih aktivov. Tako ima mladina dovolj možnosti, da se vključi v družbeno življenje.

Vsi aktivni delujejo predvsem na kulturno-prosvetnem področju. Uspehi dela pa seveda ne zavisijo samo od posameznikov, ampak od mnogih mladincev in mladink, ki se morajo poleg vseh težav, ubadati še s pomanjkanjem prostorov. Najbolj resna ovira pri delu pa je pomanjkanje finančnih sredstev, saj se ne morejo lotiti nobenih delovnih akcij. Zato so mnogikrat vezani na ostale družbeno-politične organizacije v Bohinju. Obk ZMS Radovljica jim ne more nuditi denarne pomoči, saj sam razpolaga z minimalnimi sredstvi. Da bo mladinska organizacija odigrala tisto vlogo, ki ji gre, bo treba mladim omogočiti nemoteno delo, sami pa se bodo morali še bolj zavzemanj pri svojem delu.

O športnem življenju v Bohinju nam je tov. Janko ROZMAN, bivši predsednik Občinske zveze za telesno kulturo Radovljica, odgovoril naslednje:

V Bohinju že nekaj let obstoja TVD Bohinj s sedežem na društva delujeta smučarska Bohinjski Bistrici. V okoliški klub ter nogometna in odbojarska sekcija. Smučarski klub goji vse tri discipline in vključuje vse, ki se zanimajo za zimski šport. Prireja smučarske šole, treninge in drugo ne le v Bohinjski Bistrici, ampak tudi v drugih krajih Bohinja. Organizira vrsto prireditev, katerih sloves sega izven Bohinja, pa tudi domačih, lokalnih prireditev ne zanemarija. Ima številni in izkušen kader sodnikov in vaditeljev. Da bi razširil svojo dejavnost je klub organiziral razne prireditve tudi v Srednji vasi. Pokazalo pa se je, da v tem kraju ni nikogar, ki bi vodil sekcijo smučarjev, čeprav je klub dal že mnogo kvalitetnih smučarjev.

V sankaskem klubu se udeležijo šele pred leti. Razširila stvujejo predvsem tisti, ki se za druge vrste športa ne navdušujejo. Sankači so si sami

progo ter prirejajo treninge zgradili umetno sankasko in razna tekmovanja.

Odbojka je našla svoje mesto je tako v množični kot kvalitetni smeri. Dekleta so npr. lani sodelovala na državnem prvenstvu v odbojki za žene, kot drugoplasirana ekipa SR Slovenije, mladinci in člani pa že dve leti nastopajo v občinski ligi. Sekcija je skupno z društvenim vodstvom poskušala organizirati to zvrst tudi na Poljah, v Stari Fužini in Srednji vasi, vendar spet ni bilo nikogar, ki bi prevzel vodstvo sekcije.

Precej aktivno je tudi šolsko športno društvo. Prav tako ne kaže prezreti strelske družine, ki ima svoje sekcije po vseh krajih Bohinja in dveh planinskih društev — Bohinjska Bistrica in Srednja vas. Pot v to pestro dejavnost je torej omogočena vsakomur.

Reforma in turizem v Bohinjskem kotu

VPRAŠANJE: Ali bodo novi gospodarski ukrepi, odnosno reforma, omogočili nadaljnji razvoj domačega turizma na področju Bohinja spričo porasta cen?

ODGOVOR: Namen sedanje reforme je povečanje narodnega dohodka prebivalstva in s tem rast standarda. Ukrepi reforme s svojimi prehodnimi posledicami, kot je tudi porast cen, bodo le nekaj časa zavirali potrošnje prebivalstva, vendar pomenijo ustvaritev zdrave osnove za vsakoletno večanje dohodkov prebivalstva in s tem tudi razpoložljivih sredstev za letovanja.

Odgovor nam je posredoval načelnik oddelka za gospodarstvo SO Radovljica ing. Zvonko VREČEK.

Priredila: Sonja Solar

Ljubitelji rib in ribjih specialitet pozor!

Bife Delfin v Kranju pripravlja vsak petek popoldan vse vrste morskih rib in ribje specialitete po zelo ugodnih cenah.

Kuhanje enolončnice od 120 do 150 din.

Bife je odprt od 5. do 22. ure.

Se priporočamo!

Tržič nekoč in danes

Akademija na Kokrici

...v tej knjigi je prikazano le nekaj tistega, kar se je zgodilo v dvajsetih letih svobodnega dela in ustvarjanja.

Bistveno se je spremenil materialni položaj naše komunne in njen zunanji videz, še mnogo pomembnejša pa je preobrazba delovnih ljudi.

V dvajsetih letih svobode smo občani spoznali, da smo v SFRJ gospodarji usode res delovni ljudje, da je delo tisto, ki določa položaj človeka v družbi. To spoznanje in spoštovanje tega načela je pa tudi porok, da bomo v nadaljevanju lahko še nadalje preoblikovali svojo okolico in sebe same ter s tem zagotovili sebi in prihodnjim generacijam še lepše življenje.

Brošuro, iz katere smo povzeli gornje stavke, je nedavno izdal odbor za proslavo 20-letnice osvoboditve Tržiča. S pisano besedo so ohranili vse velike napore revolucije in povojne graditve, kjer imajo občani tržiške občine svoj pomemben delež.

Srakovlje so lepše

Vodna skupnost Gorenjske in svet krajevne skupnosti Kokrica sta pred meseci pričela izpolnjevati dolgoletno željo vaščanov v Srakovljah z urejevanjem hudournika Belca in gradnjo mostu čez ta potok.

Vsa dela so že v glavnem končana. Prestavili so strugo hudournika in zgradili lepo kamnit obrežje tako, da voda ne bo več trgala in odnašala plodne zemlje. Zgradili pa so tudi nov in zelo lep železobetonski most tako, da je vas dobila povsem drugo — lepšo podobo. Tako kot v Srakovljah so uredili nabrežje tega hudournika tudi v sosednji vasi Tatincec. —

Kokrčani na delu

Pokopališka uprava pri svetovni krajevne skupnosti Kokrica z okoliškimi prebivalstvom že nekaj časa preureja krajevno pokopališče. Dela so v polnem teku. Prestavili so že krajevno cesto v dolžini 200 metrov tako, da bodo lahko pokopališče razširili za dvakratno sedanjo površino. Vzporedno s tem bodo zgradili tudi nove žale. Dela so zelo obsežna, ker bo treba tjakaj navoziti tudi veliko zemlje. Največ tega dela bodo opravili s prostovoljnimi delom in samopriskevkom. —

In kdo bi lahko v nekaj besedah uspel naštetati vse povojne dosežke v občini. Veliko jih je bilo, vidni so, saj jih občani vsakodnevno občutijo in doživljajo. In spoznavajo, kako bogato so se ti napore obrestovali... v življenju, ki gre v Tržiču nezadržavno naprej po poti nadaljnjih uspehov.

Število prebivalstva se je v 20 letih povečalo na 11.576. Danes je že zaposlenih 8000, ki bodo predvidoma ustvarili že preko 21 milijard družbenega bruto proizvoda. Narodni dohodek je leta 1946 znašal 2.922.014.000 dinarjev, plan za leto 1965 pa predvideva povečanje na 8.174.220.000 dinarjev. Tudi gospodarski odnosi z inozemstvom so se od leta 1957 dalje, od kar se izvoz registrira, zelo razširili. Vrednost izvoza je na prebivalca v letu 1957 znašala 99 dolarjev, lani pa že 296 dolarjev. Močan porast so zaznale tudi na področju investicijskih naložb, saj znašajo 4.911.000.000 dinarjev. Napredek tudi ni zaostal v kmetijstvu in gozdarstvu. Trgovska dejavnost pa je zadnja leta povečala vrednost blagovnega prometa kar za sedemkrat! Nekoliko manjši uspehi so bili doseženi v go-področju komunalnih služb.

Skrb za delovnega človeka pa pri tem velikem vrtincu napredka ni bila odmaknjena v ozadje. To zlasti dokazuje podatek, da je bilo po vojni zgrajenih ali usposobljenih 846 stanovanj v družbeni in 137 stanovanj v zasebni lastnini.

Bogata je tudi bila žetev uspehov v zdravstvu. Leta 1962 je bil dograjen zdravstveni dom, v katerem so dobile svoje prostore tri splošne ambulante, specialistična in šolska ambulanta ter še tri zobne ambulante. Tudi v organizaciji zdravstvene službe

Asfalt do Bobovka

V minulem tednu so prebivalci Bobovka pri Kokrici dobili sodobno cestno zvezo. Cesta, ki je doslej to vas povezovala s Kranjem, je bila tako slaba in vedno razkopana, da je bila pravcati problem. Sedaj so cesto modernizirali in asfaltirali vse od Kokrice do odcopa v Srakovlje.

Prebivalci pod Storžičem, predvsem iz Bele in Bašlja, k jih prav tako ta cesta povezuje s Kranjem, pa želijo, da bi to cesto modernizirali vse do njihovih naselij. Vendar za to letos ni sredstev. Poleg tega je na tej cesti potrebno zravnati več ostrih ovinkov oziroma jo prestaviti. Je pa tudi ureditev te ceste že v programu in bodo skladno z možnostmi tudi prizadeti občani Bele in Bašlja zadoščeni. — R. C.

je bil napravljen velik korak.

Posebna skrb občinske skupščine pa je bila, da se je v vseh letih po osvoboditvi: socialnemu varstvu zagotovilo dovolj denarja. Pri tem pa ni zanemarila šolstva.

To je le v bežnih obrisih

podana podoba vsesplošnega razvoja v tržiški občini. V kratkih dvajsetih letih so bile ustvarjene take materialne dobrine občanov, ki dajejo jamstvo, da bo v prihodnosti razvoj še večji. Zasluge za to pa imajo pridne roke. Drago Kastelic

Kokrica pri Kranju, 20. avgusta. Prebivalci Kokrice bodo jutri proslavljali krajevni praznik. Glavna prireditelj bo ob polaganju vencev z balno komemoracijo pred spomenikom padlih borcev. Zatem pa bo v Prosvetnem domu Akademija z izbranim kulturnim programom. —

Razprave o gospodarski reformi se počasi širijo iz republiških in občinskih organov ter strokovnih služb v podjetja, v kolektive. Tu razpravljajo o zaostrovanju delovne discipline, o boljši organizaciji, o povečevanju produktivnosti in o boljšem gospodarjenju. Na sliki tržiški usnar pri svojem delu

Skrb za zaposlene v radoveljski občini

Proizvodnja in osebni dohodki

Gospodarska reforma je tudi v radoveljske kolektive prenesla precej sprememb, ki terjajo določene ukrepe tako v proizvodnji kakor v delitvi osebnih dohodkov. Pri tem pa so ogrožene gospodarske organizacije, ki so že do sedaj životvorne in pa tiste, ki ne bodo zavarovale uporabo skladov za neupravičeno povečanje osebnih dohodkov. Pametno gospodarjenje v smislu večjih proizvodnih uspehov bo edina možna rešitev in hkrati prispevek k uresničevanju naše gospodarske reforme.

Novi ukrepi v našem gospodarstvu so močno prizadeli zlasti kovinsko industrijo v občini, ki se odražajo na podražitvi jekla za proizvodnjo vijakov za 40% in verig za 45%. Kolektiv tovarne verig iz Lesc pa je le prepričan, da bo prebrodil težave, ker je bila dosedaj stopnja davka na promet previsoka. Plamen iz Kroepe pa je v težem položaju zaradi nepredvidene možnosti opustitve proizvodnje vijakov, posebno še tako imenovanih lesnih vijakov. Razen tega pa ima visoke anuitete za investicijske kredite.

Zaradi podražitve življenjskih stroškov bodo v tovarni verig izplačali 20% povečanje osebnih dohodkov. Denar pa nameravajo vrniti do konca leta /iz doseženega sklada za OD, če se ne bo kj zataknilo pri prodaji in če bo dosledno izvedena tehnološka racionalizacija. Plamen iz Kroepe pa je za julij izplačal 3000 dinarjev akon-

tacije na zaposlenega. Predvidevajo 20% povečanje osebnih dohodkov, vendar poudarjajo, da bo to možno le pri pametnem gospodarjenju in pri nezmanjšani prodaji proizvodov.

V Kemični tovarni v Podnartu, kjer izdelujejo galvanizerske in antikorozijske materiale ter analitske kemikalije, se niso ustrašili 32% podražitve osnovnega materiala, temveč padca prodaje, ker je v primerjavi z lanskim letom že za 30% nižja. Predvidnost pri povišanju osebnih dohodkov (za julij le za 12,5%) je povsem upravičena. Morda pa bi le kazalo proučiti možnosti prumeritve proizvodnje na tiste izdelke, ki so na trgu iskani, ali pa si v sedanjih pogojih zagotoviti prodajo.

S težavami se vsakodnevno srečujejo kolektiva Almira iz Radovelje in Sukno iz Zapuž. Res je, da z oprostitvijo davka na promet proizvodov, prispevka iz dohodka in zni-

žanje prispevkov iz osebnega dohodka ter povečanje d-narske cene pri izvozu (seveda pod pogoji nespremenjenih cen pletenin na domačem trgu), pokrijejo le 22% povešanje cen osnovnega materiala. Sukno iz Zapuž mora zaradi tega nekoliko močnejše seči v sklade. Nasprotno pa tovarna čipk in vezenin na Bledu, ki je zaradi močno povečane proizvodnje ustvarila visoke sklade, celo pri 30% podražitvi bombaža, obdrži sklade močno zadovoljivo.

In kaj so ti kolektivi teletilne stroke že ukrenili? Almira za julij ni dvignila osebnih dohodkov, za avgust pa jih namerava za 20%. Pri tem pa že uvajajo zaposlitev v tretji izmeni pri motornih pletilnih strojih in racionalizirajo šivalnico z grupno izdelavo proizvodov po dimenzijah in delom na domu. Sukno Zapuž je izplačalo akontacijo 5000 din na zaposlenega iz sredstev znižanja prispevkov na osebne dohodke. Tudi tovarna čipk in vezenin je izplačala 5000 din akontacije zaposlenim, vendar pa zmanjšuje režijske stroške in so v pripravah za izdelavo novega pravilnika o delitvi osebnih dohodkov.

DRAGO KASTELIC

Gorenjski dopustniki na morju

Moj namen je bil, da na potovanju po Istri obiščem nekatere počitniške domove gorenjskih kolektivov, se seznanim z življenjem v njih, cenami... Skratka, želel sem se prepričati, kako preživljajo nekateri ljudje Gorenjske svoj dopust ob Istrski obali. Obiskal sem Poreč, Novi grad, Umag, Fieso ter Strunjan.

IZMENE PRI MIZI

Iz Gorenjske sta v Poreču dva počitniška doma: Počitniški dom tovarne Iskre in dom BPT Tržič. Prvi obisk je veljal domu Iskre. V središču mesta ob promenadi stoji dom, ki je na zunanjo podoben srednje kvalitetnemu hotelu. Res lepa jedilnica, prijetne sobe, mizice pred vhodom, to podoba še potrjuje. Prvi vtis: razveseljujoča pa je zunanja podoba le del resničnega stanja sem se prepričal ob razgovoru z upravnikom in nekaterimi gosti. V razgovoru z upravnikom sem zvedel, da imajo probleme z osebjem, z nabavo zelenjave, in premajhno kapaciteto jedilnice. Gostje v njih je okrog 90 — morajo stati v treh izmenah. Domači plačujejo po 1500 dinarjev na dan, tuji 2000. Tudi gostje s katerimi sem se razgovarjal v glavnem težili nad problemom prehrane, z ostalimi pa so več ali manj zadovoljni. Mnenje o domu: Lep dom, v katerem pa vendar ni vse tako kot bi moralo biti.

Da so Tržičani veseli ljudje, sem se prepričal, ko sem prišel v Materado, dvajset kilometrov od Poreča. V borovem gozdiču ima svoj dom Bombažna predilnica in tkalnica Tržič. Res prijetno vzdušje vlada v tem naselju vendar hiše. Verjetno k temu pripomore tudi okolje, in sama medvedev naselja. Lepo urejen bife, kopalnice, športni objekti... Predsednik odbora za družbeni standard in rekreacijo tov. Danilo Roblek mi je nudil nekaj podatkov. — Svet na katerem stoji dom smo kupili pred štirimi leti,» je povzel. «Sedaj razpolagamo s stoosemdesetimi ležišči. Dom je odprt od julija do septembra. V njem ne preživljajo dopusta le ljudje iz naše tovarne, ampak tudi iz Republike Surovin Beograd, Novogradnje, Zdravstva ter OHL. Poleg tega letuje pri nas tudi DPM v šotorih, in večer skupine po trideset ljudi.» Naslednja postaja je bil Novi grad.

SLOVENIJA V ISTRI

Morda je v tem malo preveč znanja a je vendar precej zanimivo, zakaj v Pineti, kar dva kilometra od Novoga grada, si je prostor za svoje počitniške domove izbralo šest slovenskih podjetij. Vse skupaj imajo tu dva doma in sicer: Počitniški dom

Sukno Zapuže, ter dom Tekstilindusa Kranj.

Upravnik prvega doma, tovarnišči Smid Tine je v Novem Gradu že osmo leto — od ustanovitve doma. Povedal mi je, da razpolaga letovišče z devdeset do sto posteljami. Cena za tuje goste je 1500 dinarjev na dan, za domače nekaj manj. Poleg Gorenjcev prebivajo tu še tekstilci iz Kočevja in Novoga mesta. Za zabavo imajo televizijo, gramofon in pa balinice, za katerega se mi zdi, da je nekako domena domov v Istri. Imajo tudi lepo urejeno kopalnico v bližini. Po besedah upravnika jim povzroča preglavico voda, ki je slaba. Nasplošno je to prijeten dom.

Ko sem iskal počitniški dom Tekstilindusa sem imel precej dela, saj so si vikend naselja v gozdu podobna kot jajce jajcu. Končno sem ga »odkril« in kmalu za tem tudi upravnika tov. Aljančiča Naceta. Skupno z njim sem si ogledal letovišče Kranjčanov v Pineti. Vikend hišice, prostrana jedilnica, kuhinja, bife. Vse to lično razmeščeno in skrito pred sončnimi žarki v senci dreves. Ko sva se pozneje z upravnikom pogovarjala, mi je povedal, da v sklopu Tekstilindusa letuje še ljudje iz Kamnika, tekstilnega inštituta in TS centra. Kapaciteta doma je 160 ljudi, ki plačujejo za celodnevno oskrbo 1200 dinarjev, poleg tega, pa dobijo v tovarni še regres. Težave: zopet voda. Ta nevedčnost je lastna vsem domovom v Pineti.

Na večer se prebivalci naselja zbero ob televizorju, saj drugačne zabave tu skoraj ni. Za mladino torej ne najbolj razveseljujo, za tiste pa, ki si žele predvsem sonca, vodo in miru, pa je ta kotiček »Slovenije« ravno pravi.

TRŽIŠKA DRUŽINA

Za dom tržiške tovarne kos in srpov v Umagu velja pravilo, da je zaprtega tipa, kar pa vsekakor ne velja za njegove goste. Ko sem prišel, sem jih našel v veselo-turobnem vzdušju poslavljanja. Izmena je odhajala domov. — »Zal nam je, ker že moramo iti,« je rekel predsednik sindikata tov. Dobrin Anton. — Prisedel sem k družbi v jedilnici s čudovitim razgledom na zaliv in Umag na drugi

strani. Pozneje se nam je pridružil še upravnik tov. Meglič. V nevezanem pogovoru sem dobil nekaj podatkov. Dom so kupili pred dvema leti. Popravili so ga in povečali. Zmogljivost je 45 ljudi, ki plačujejo po 1300 dinarjev na dan, tovarna pa jim daje še regres. Mahnen, a prijeten dom je to in trditve, ki jo je izrekel eden izmed gostov, da živijo tu kot ena sama družina, se mi ne zdi docela izvita iz trte.

VESELJE V PACUGU

Za Piranom nekje je ugasnil zadnji ostanek dneva, ko sem prišel v dom Plamena iz Kropve v Pacugu nad Fieso. Poiskal sem upravnika Škarabot Alojza. Zmogljivost doma je za 50 gostov, ki plačujejo 1600 dinarjev na dan. Zapustil sem kropske kovače in se napolnil navzdol v Fieso.

Dom Tekstilindusa ustvarja videz hotela. Odlikuje ga lepa lega tik ob morju. Je last podjetja že deseto leto. Dom razpolaga z večposteljnimi sobami, jedilnico klubsko sobo in točilnico.

Upravnik doma, tov. Kraljič Miro, mi je povedal da ima dom devdeset ležišč. — Domači gostje plačujejo po 1200 dinarjev na dan, tuji, ki jih je v domu približno tretjina, po 1500 dinarjev. Kot bežnemu gostu, moram reči, da mi je dom ugajal. Razvedrila je tu dovolj. Poleg tistega, kar lahko nudi sam dom je še velika ugodnost bližina Pirana in Portoroža, in pa da ne pozabim: sosednji dom rudnika Velenje se ponaša z zanimivim barom, narejenim v stilu rudniškega jaska.

Zadnja postaja na moji poti po Istri je bil Strunjan poleg Fiese. Tu imajo svoj dom

podjetja iz Skofje Loke. V zadnjem času se jim je pridružila še počitniška skupnost Ljubljana-Siška. Ker je dom odprtega tipa je tudi nekoliko dražji od ostalih, ki sem jih obiskal. Cene so od 1600 za domače do 2100 za tuje goste. Upravnik, tov. Bertok Alojz, mi je povedal, da imajo trenutno okoli 50 gostov. Potožil mi je nad težavami pri nabavi prehrane in pa nezainteresiranosti podjetij v predsezoni pri sklepanju pogodb.

KAR SO PAVEDALI

Z obiskom v Strunjanu, se je končala moja pot po gorenjskih počitniških domovih v Istri. Zapisal sem tisto, kar sem pač opazil na svojih kratkih obiskih. In pa seveda tisto, o čemer so govorili upravniki in gostje. Nasplošno so vsi domovi napravili name dober vtis. Pohvalil bi Tržičane, pa ne toliko zaradi tehnične urejenosti doma, kot zaradi vzdušja, ki vlada pri njih, saj tudi to je veliko vredno. D. Višič

Vidiš, Janez, česa se lahko naučimo na morju! Če bi povsod tako varčevali kot tale z obleko, ne bi prišlo do gospodarske reforme!

Več pozornosti na cestah

V preteklih dneh se je pripetilo na cestah Gorenjske večje število prometnih nesreč. Več ljudi se je pri tem težje ali lažje telesno poškodovalo. Eden pa se je smrtno ponesrečil. Dva tuja turista sta se prav tako smrtno ponesrečila v naših gorah. Materialna škoda pri prometnih nesrečah znaša več milijonov dinarjev.

SMRT BERLINCANKE

Na podnožju Jelenovega klanca v Kranju se je pripetila prometna nesreča, ki je terjala smrt 28-letne študentke iz Berlina Ingeburg Gloede.

Ona se je pripeljala skupaj s svojimi kolegicami v avtomobilu znamke Volkswagen po klancu navzdol. Mimo je pripeljal tovorni avtomobil, zapeljal na rob ceste in zatem zavil močno na levo. S tem je zaprl pot osebnemu avtomobilu, ki se je zaletel v tovorniak. Vse tri potnice iz osebnega avtomobila so od-

peljali v ljubljansko bolnišnico, kjer je Gloede kmalu umrla.

NEPRIMERNA HITROST

Jože Knific je peljal z osebnim avtomobilom iz Kranja proti Hrastju. Ker je bila cesta mokra in delno tudi spolzka je bila hitrost s katero je peljal neprimerna. Zaradi tega ga je pričelo zanašati in je v Hrastju zapeljal s ceste, kjer se je trikrat prevrnil. Pri tem sta se voznik in sopotnik lažje telesno poškodovala. Materialna škoda pa znaša okoli milijon dinarjev.

DVE ŽRTVI GORA

Pred dnevi je odšel na Triglav nemški turist Karl Maximilian Ströter iz Münchena. Z njim je odšel tudi Bert Hans aJkel. Odsla sta proti Pogačnikovemu domu. Na mokri stezi mu je spodrsnilo in je padel v propad. Ko so prišli člani gorske reševalne službe je bil že mrtev.

Minul teden pa se je smrtno ponesrečil na poti s Komne 14-letni Pierre Bovy iz Bruslja. Šel je skupaj s starši. Ker se je njemu zdela njihova hoja prepočasna je odšel naprej. Ob prihodu v Bohinj so starši opazili, da dečka ni. Prijavili so postaji LM. Naši so, žal, mrtvega v prepadu. Verjetno je deček odšel po zapuščenih stezi in padel v prepad.

Jože Jarc

Prodajna hiša

Prodajna hiša (rante) za smetavanje. Poizve se Korkica 234, cesta na Mlako 3618

Avio tranzistor z anteno prodam. Naslov v ogl. odd. 3619

Prodajna hiša vseljno hišo z gospodarskim poslopjem in sadovnjakom. Informacije: Jezerska 46, Kranj 3620

Prodajna glavna vhodna vrata in kuhinjsko kredenco. Britof 12, Kranj 3621

Prodajna prikolico s fiatom ali brez. Naslov v ogl. odd. 3622

Prodajna kravo po izbiri in tuhe mecesnove plohe. Naslov v ogl. odd. 3623

Prodajna VW starejše tipe v zelo dobrem stanju. Naslov v ogl. odd. 3624

Prodajna zakonsko spalnico in mali Tobit štedilnik na drva. Ogljed od 23.8.65 dalje Kranj, Kidričeva 19/I 3625

Prodajna žrebeta ali zamenjam za kravo. Tiringar, Škofjeloška 22, Kranj 3626

Fiat 600 ugodno prodam. Ogljed v nedeljo. Okoren, Naklo 61 3627

Prodajna kobilica, 2 leti stara, ali konja po izbiri. Zg. Besnica 21 3628

NSU primo, 150 ccm in otroški športni voziček »Jadrin« prodam. Kikelj, Gradnikova 11/II, Kranj 3629

Prodajna plenice z napako, tudi v nedeljo. Otmar Zupančič, tkalnica plenice, Kranj, Partizanska 24

Prodajna motor BMW 600 ali zamenjam za dvosedezni moped. Predostlje 113, Kranj 3631

Prodajna dobro ohranjen dvosedezni moped. Zalog 53, Cerklje 3632

Prodajna avto topolino B ali zamenjam z doplačilom za moped. Soklič, Rečica pod Kuhovnico 21, Bled 3633

Prodajna 3 kom. železne traverze U širine 16, dolge 4 m. Naslov v ogl. odd. 3634

Prodajna štedilnik, psiho, razno sobno opremo in orodje. Anton Bizjan, Lesce, novo naselje 3635

Prodajna VW ali zamenjam za poltovorni VW. C. 1. maja 57, Kranj 3636

Dobro ohranjeno krušno peč (metrsko) in par oken za verando prodam. Struževc 32, Kranj 3649

Prodajna stroj polavtomat s centrifugo odličan, ugodno prodam. Ogljed vsak popoldan. Petrič, Kidričeva 15/II, Kranj 3650

Ugodno prodajna zelo malo rabljen kombiniran otroški voziček. Naslov v oglašnem oddelku 3651

Prodajna drvarnica 3 x 5 v dobrem stanju. Vinotoč — Hrastje 3652

Prodajna 2 m³ desk colaric, 13 kom. špirovcev. Rihar, Kranj, Tekstilna 2 3653

Dve nočni omariči, posteljo z vložkom 140 cm dolgo vse skoraj novo ugodno prodam. Naslov v oglašnem oddelku 3654

Dva železna soda 50 litrskega in enega 100 l za olje ali bencin, dve mreži za posteljo poceni prodam. Naslov v oglašnem oddelku 3655

Prodajna prašiče 20 — 25 kg težke. Pivka 14, Naklo 3656

Prodajna stoječo otavo v Goricah. Poizve se Golnik 19 3657

Prodajna telico eno leto stara in dva prašiča od 40 — 50 kilogramov težka. Sp. Brniki 66 3658

Prodajna llovnato in zindrično opako. Naslov v oglašnem oddelku 3659

Nov pralni stroj Zoppas super avtomatic prodam. Naslov v oglašnem oddelku pod »Tovarniško nov« 3670

Prodajna malo rabljeno ostriše 8 x 3,5 m z žlebovi, cemento opako in kljukami ter 10 panjev čebel »Znidaršič«. Zamenjam betonsko železo za dober gradbeni les (stropnike) 9 m in špirovce 6 metrov. Janc Anton, Brezje 78 3660

Prodajna konja po izbiri. Sp. Brniki 13, Cerklje 3661

Prodajna klavirsko harmoniko 120 basno nzamke Hofner lepo ohranjeno. Naslov v oglašnem oddelku 3667

Prodajna eno leto starega bika ali zamenjam za dobro kravo mlekarico Lesce 24 3669

Ljubljana

Kupim pomivalno mizo. Ponudbe poslati pod »Pomivalna miza« 3637

Kupim 1300 kom. rabljene strešne opeke (fole) žgane ali cementne. Okorn, Senčur 162 3638

Kupim hišo kjerkoli na Gorenjskem. Ponudbe poslati pod 3.000.000 3639

Deljivo

Oddam sobo, opremljeno, dvema moškima. Naslov v ogl. odd. 3640

Zamenjam dvosobno stanovanje z vrtičkom na Planini v Kranju za enako v centru. Ponudbe poslati pod 251 3641

Mlad fant gre po službi pomagat pri delu karkoli v bližino Kranja. Naslov v ogl. oddelku 3642

Poceni točim dobra vina. Viktor Poličar, Naklo 30 3643

V nedeljo, 21. avgusta, bo v gostilni »APNO« pri Cerkljah vrtna veselica. VABLJENI! 3644

Oddam sobe v Kranju študentom. Naslov v oglašnem oddelku 3645

Graditelji hiš, pozor! Naredim vsa zidarska dela na stavbi, za fiat 600. Ostalo po dogovoru. Naslov v ogl. odd. 3647

Obveščam vse stranke, da pekarija v Senčurju ne bo obratovala od 22. 8. 65 do 22. 9. 65 zaradi popravil in dopusta. Za isti čas ne bomo sprejemali v pečenje domačega kruha. Prodajali bomo kruh iz pekarnice Kranj. STANE UMNIK 3606

Zaradi delnega dopusta delavcev od 21. 8. do 29. 8. 1965 delavnica zaprta. Oddam nekaj lesene volne in slame. OTMAR COLNAR, steklarstvo Kranj 3648

V nedeljo 8. 8. 65 sem izgubil dalnograd od Pievne do suškega mostu. Najditeja prosim naj ga odda na postajo ljudske milice Škofja Loka 3663

Upokojenec zdrav gre delat na kmetijo v okolici Kranja. Naslov v oglašnem oddelku 3664

Avtomobilisti, motoristi, prevleke za vse vrste sedežev ugodno kupite pri Bohorič, Kranj, poleg prodajalne »Save« 3665

AMD TRZIC sprejme v službo avtomehanika za vodjo mehanične delavnice, nastop službe takoj. Plača po dogovoru 3666

Upokojenka želi spoznati sebi primernega treznega upokojenca, ki ima lastno stanovanje. Ponudbe poslati pod »Kmalu bo zima« 3668

OBJAVE

Obvestilo

Zavod za izgradnjo Kranja, ki opravlja na območju KS Stražišče izmero zemljišč, obvešča lastnike, da so na podlagi 9. člena temeljnega zakona o izmeri zemljišč in zemljiškega katastra (Ur. list SFRJ št. 15/65) dolžni na lastne stroške z vidnimi in trajnimi mejniki zaznamovati meje svojih zemljišč.

Vsa podrobnejša navodila so objavljena na oglašnih deskah KS Stražišče.

ZAVOD ZA IZGRADNJO KRAJNA

HOROSKOP ORUZABNI MOST

Je peta številka že naprodaj. Za 50 dinarjev jo lahko kupite pri vseh prodajalcih.

BELEŽKA

Nered pred spomenikom

Na spomeniku padlim v NOV v Križah je vklesan verz, ki se prične: Postojmo tu in ... Lep je ta spomenik in resnično vzbuja zanimanje mimosidnih. Vsak pa opazi hkrati tudi nered okoli spomenika. Pred njim je mlakuža in polno odpadlega lista. Clovek, ki postoji pred spomenikom in počasti spomin padlih, odhaja razočaran in z bolečino v srcu.

Nehote se pri tem vprašuje kje je vendar krajevna organizacija ZB NOV in kako morejo vaščani trpeti takšen nered pred spomenikom. Ali ni to kraju v sramoto?

D. K.

DELAVSKA UNIVERZA KRANJ RAZPISUJE NASLEDNJE TEČAJE IN SEMINARJE

1. Pripravljalne tečaje za 5. in 6. ter 7. in 8. razred osnovne šole
2. Pripravljalni tečaj srednje tehniške šole elektro in strojne smeri in sicer za prvi in drugi letnik
3. Risarski tečaj
4. Tečaj poslovne korespondence in administracije
5. Razne knjižgovodske tečaje
6. Začetni stenografski tečaj
7. Debatni stenografski tečaj
8. Jezikovne tečaje:

- začetni intenzivni tečaj angleškega, nemškega, francoskega, italijanskega in ruskega jezika
- nadaljevalni intenzivni tečaj angleškega, nemškega, francoskega, italijanskega in ruskega jezika
- konverzacijski tečaj angleškega, nemškega, francoskega in italijanskega jezika
- intenzivni krajši specializirani tečaj angleškega, nemškega, italijanskega in ruskega jezika
- tečaj angleščine in nemščine za predšolske in šolske otroke

Prijave sprejemamo osebno, pismeno ali telefonično (21243, 21026) takoj, najkasneje pa do 10. septembra 1965. Vse informacije dobite na Delavski univerzi Kranj: Cesta Staneta Zagarja 1 in sicer vsak dan od 7. do 14. ure, v sredah tudi popoldne od 14. do 17. ure.

Delavska univerza
Kranj

Šolski center za kovinsko stroko in obrt lesne stroke v Škofji Loki ORGANIZIRA ZA ODRASLE

1. pouk za dosego poklicev v kovinski stroki vključno za poklic avtomehanik
2. pouk za dosego poklicev: pohištenj mizar, stavbeni mizar in lesostrugar
3. tečaje za priučevanje na delovno mesto v kovinski, elektro in lesni stroki.

Pouk bo v popoldanskem času od 16. do 19. ure po trikrat tedensko, s pričetkom 14. septembra 1965.

Prijave za vpis v poklicno šolo za odrasle in na navedene tečaje pošljite do 10. septembra 1965.

Turistično in avtobusno podjetje

KOMPAS

Ljubljana razpisuje za

delovni enoti RESTAVRACIJA »LJUBLJ«

in
ŽIČNICA »ZELENICA«

na Ljubelju, naslednja prosta delovna mesta:

- 1 visokokvalificirano kuharico
- 3 kuhinjske pomočnice
- 1 strojnika (električarja)
- 1 strojnika
- 1 delavca za delo na žičnici

Interesenti morajo imeti ustrezno strokovno izobrazbo. Pismene ponudbe naj interesi-tike dostavijo na naslov: Turistično in avtobusno podjetje KOMPAS Ljubljana, Dvorčakova ul. 11.

S stanovanji gospodarska organizacija ne razpolaga. Nastop po dogovoru. Osební dohodki po pravilniku o osebnih dohodkih.

Razpis velja do zasedbe delovnih mest!

GORENJSKI GLAS

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE NA GORENJSKEM

Leto I. — Št. 1

21. avgusta 1944

Cena 30

Uvodna beseda

„Gorenjski glas“ stopa s prvo številko v javnost kot glasilo Osvobodilne fronte slovenskega naroda, ki je posvečeno še posebej našim gorenjskim razmeram in ki naj postane tolmač in zrcalo naših gorenjskih prilik ter vodnik našega gorenjskega ljudstva.

Njegov namen ni povdarjanje ozkega gorenjskega lokalpatriotizma — zaverovanosti v

Hitlerjevo Nemčijo neusmiljeno sliskajo klešče zavezniških armad. Ruske ofenzive in prodori na vzhodu, anglo-amerikanski uspehi na zapadni in italijanski fronti oznanjajo, da se začneja za nasilniško Nemčijo smrtini ples.

Smrtini ples se začneja tudi za vse domače izdajalce, ki vztrajajo na strani nemških fašističnih barbarov. Borba za svobodo, ki jo bije jugoslovansko narodno-

Slovenci!

Domobranci, plavogardistom, domobranci in plavogardističnim oficirjem ter istim domobranci in plavogardističnim voditeljem in organizatorjem, ki si niso nepopravljivo umazali bratsko krvjo, je poslednje dana možnost, popraviti svoje grehe nad slovenskim narodom in Jugoslavijo. Popraviti jih lahko edino le s takojšnjim prestopom v vrste Narodno-

Jutri, 21. avgusta, kot je iz gornjega razvidno, slavi list Glas svoj jubilej — enaindvajseto obletnico, odkar je tiskarna TRILOF (tri leta osvobodilne fronte) v Davči izdala prvo številko tega glasila. To partizansko tehniko oziroma tiskarno je organiziral znani Don - Edo Bregar. Bila je to ena izmed treh pomembnih partizanskih tehnik na Gorenjskem, in sicer Julija in DONAS, ki je delovala na robu Jelovice in zatem v Bohinjskem kotu. Tehnika TRILOF je bila napadena in je ob tej priliki padlo 7 sodelavcev te tiskarne.

Koliko številčk tega lista je takrat zaporedoma izšlo, nimamo podatkov. Po objavljenem programu na zadnji strani je razvidno, da je list izdajal Pokrajinski odbor OF za Gorenjsko kot tednik. Nadomeščal naj bi vse dotedanje liste za to območje, in sicer gorenjsko izdajo Slovenskega poročevalca, gorenjski Kmečki glas, Slovenke pod Karavankami in Gorenjsko mladino. Zanimivo je, da je že takratni list imel dokajšnje sodelovanje s prebival-

stvom. Poleg uvodnih člankov na prvi strani, poročila iz zasedanj pokrajinskih protifašističnih svetov v Makedoniji in v Bosni in Hercegovini ter drugih poročil iz takratnega svetovnega dogajanja iz bojišč in diplomatskih krogov ima list skoraj polovico svojega prostora (3. in 4. stran) samo za dopise. Ti so iz Bohinja, Preddvora, Kropce, Poljanske in Selške doline in od drugih, v katerih so dopisniki poročali ne le o bojih in podobno marveč tudi o žetvi, košnji in o drugih takratnih dogodkih.

Namesto slavlja in svečanosti ob tej pomembni obletnici, zlasti v okviru letošnje dvajsete obletnice osvoboditve, pa je želja našega uredništva samo ta, da bi bralci občutili tudi v današnjem GLASU tistega naslednika in najtežjih časov. Tudi današnji Glas skuša s pravišnim in objektivnim obveščanjem usmerjati vse delovne ljudi k skupnim ciljem, da bi naše nekdanje žrtve in vsi sedanji napori dosegli še večje uspehe v prid ljudem, ki žele mirno in udobno življenje.

UREDNIŠTVO

S harmoniko po poteh Prešernovcev

V soboto, 21. avgusta, bo Zdrženje zveze borcev vojaških vojnih invalidov in varne Tekstilindus iz Kranja v sodelovanju s tovarniškim aktivom Zveze mladine organiziral pohod »Po poteh Prešernovcev«.

34 mladincev in članov bo odšlo na pot v soboto zjutraj. Pot jih bo vodila na Podblico na Vodsko planino in nazaj. Obiskali bodo nekatere kraje, kjer je bila in se borila Prešernova brigada. Noč iz sobote na deljo bodo prespali pod zvezami, hrano pa bodo kuhali sami v kotlih, en obrok pa ne pa bodo dobili pri kmetih na Podblici. Vso pot jih spremljala harmonika, v soboto zvečer pa bodo v Podblici organizirali partizansko srečanje ob tabornem ognju.

Dosti medu

Cprav letos vreme na Gorenjskem ni bilo najboljšje, se vendarle ne moremo pritoževati, da je bila oz. da je slaba letina. Res pa je, da bo nekaj kmetijskih pridelkov manj kot prejšnje leto (krompir, sadje itd.), vendar pa bo po drugi strani boljši pridelek ostalih kultur, zlasti vseh vrst krme.

Z letošnjo letino oz. pridelkom so zadovoljni tudi čebelarji, saj je bila dokaj ugodna — zlasti cvetličnega medu je bilo zadovoljivo mero. Zelo dobro je medila tudi lipa in kasneje kostanj. Po nekaterih krajih pa je dala tudi jelka in smreka nadvse dober pridelek medu. Sedaj preostane še ajda. Če bo še ta dala toliko medu kot ostale kulture, bodo čebelarji lahko zadovoljni s pridelkom, s tem pa tudi potrošniki, č.

Si želite novih prog

Kljub temu, da smo v sredini poletne sezone, se v nekaterih podjetjih in organizacijah že pripravljajo za prihodnje leto. Kajti edino skrbne priprave lahko napravijo tisto, kar je za našega ko je na potovanju, pa naj si bo to turistično ali službeno.

Podjetje Avtopromet Gorenjska je že pred nedavnim izdalo posebno okrožnico, s katero obvešča vse ljudi, ki delajo neposredno pri prometu, da dajo svoje pripombe pri sestavi novega voznega reda za prihodnje leto. Njih predvsem zanima, če so odhodi avtobusov na rednih

progah dobro odrejeni in če so dovolj pogosti. Isto velja tudi za delavske in sezonskoturistične proge.

Seveda ne smemo sedaj misliti, da bodo vsak predlog upoštevali. V kolikor pa bi bilo več enakih predlogov, pa bodo stvar upoštevali. Vse pripombe in predloge pa želijo najkasneje do konca meseca avgusta na podjetje Avtopromet Gorenjska v Kranju, lahko pa tudi kar na avtobusni postaji. — J. J.

Hoja po levi strani ceste

Pred dnevi ste lahko opazili tudi na področju kranjske občine plakate s posebno vsebino. Velikega pešca s puščico in napisom levo. Kaj to pomeni?

Po členu 64. Temeljnega zakona o varnosti prometa na javnih cestah mora od sedaj naprej hoditi pešec po levi strani ceste. To velja za naselje ali izven naselja. Za naselja velja tam, kjer ni pločnikov. Seveda leva stran ceste je mišljena v smeri hoje. V kolikor gredo pešci organizirano v skupini, morajo še nadalje hoditi po skrajni levi strani ceste. — J. J.

**Naročajte
GLAS**

GLAS

Izdaja in tiska CP Gorenjski tisk. Kranj, Koroška cesta 8. Naslov uredništva: Kranj, Cesta Sveteta Zagarja 27 in upravna Kranj, Koroška cesta 8. Tekoči račun pri NB v Kranju 607-11-1-125. Telefoni redakcije: 21-835, 21-125. Uprava in tiskarna: 21-125, 21-475, 21-897. Naročnina letno 2000, mesečno 170 dinarjev. Cena posameznih številčk 40 din. Mali oglaševalci za naročnike 40, za nenaročnike 50 din beseda. Neplačanih oglasov ne objavljamo.